ΕΤΟΣ ΛΔ΄. 'Εν Κωνσταντινουπόλει 12 'Οκτωβρίου 1913 ΑΡΙΘΜ. 41

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Προύσης ΔΩΡΟΘΕΟΣ (Πρόεδρος)
† Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου ἀρχιμ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
Μ. Βασιλείου Β΄ γραμματεὺς τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου
† Ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ
Χρ. Παπαϊωάννου Α΄ γραμματεὺς τοῦ πατριαρχ. γραφείου
Κ. Ἰωαννίδης ἀρχιλογιστὴς τῶν Πατριαρχείων

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμ. κράτος μετζ. ἀργ. 5, διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκάλους 3, ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγ. 25

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Περιεχόμενα

Ἐπὶ ἑορτῇ ἱερᾷ — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Μιλτ. Καραβοκυροῦ Τὰ δίκαια καὶ προνόμια τοῦ οἰκουμεν. πατριαρχείου (συνέχ.) — Μνημεῖα λατρείας χριστιανικῆς ἐν Γανοχώροις — Ἀγγελίαι.

ΕΠΙ ΕΟΡΤΗι ΙΕΡΑι

τεῦχος χαριστικόν, καλῶς ἐκτετυπωμένον ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ τῶν Ἱεροσολύμων, ἐπὶ καλοῦ χάρτου, καὶ ὑπὸ πολλῶν εἰκόνων, ἐν πολλοῖς ἐπιτυχῶν, κοσμούμενον, ἀπολυθὲν κατ' αὐτάς, διαιωνίζει βίον τοῦ πνεύματος ἔξοχον ἡμισείας ἑκατονταετηρίδος, ζωὴν κοινωφελῆ ἱδρύματος ἱεροῦ, τιμῶντος εἰς αἰῶνας τὸν ἀείμνηστον ἱδρυτὴν αὐτοῦ καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ὁσίαν ἀδελφότητα, δῆλον οὖν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Θεολ. Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ. Τὸ λαμπρὸν τεῦχος, οὗ ὀλίγιστα ἀντίτυπα ἐξετυπώθησαν, ἐκτεινόμενον εἰς 614 σελίδας ὀγδόου μεγάλου, παρίστησιν ἐν πολλαῖς αὐτοῦ διατριβαῖς ζωὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ κίνησιν ἐν ἐπιστήμαις καὶ γράμμασιν, ὧν ἡ πρώτη πρὸ δύο γενεῶν ἔκφανσις πολλήν τινα καὶ σπουδαίαν παρέσχεν εἰς ἐκείνας καὶ ταῦτα συμβολήν, ἐφ' ὅλης τῆς ἐν Παλαιστίνῃ θαυμασίας ἱερατείας τοῦ ἀειμνήστου πατριάρχου τῆς Ἁγίας Σιὼν Κυρίλλου Β΄ τοῦ ἀπὸ Λύδδης. Τῶν ἡμερῶν ἐκείνων τῶν ἀλησμονήτων τὴν ἀνάμνησιν ὑποθάλπει τὸ βιβλίον τοῦτο παρὰ πᾶσι τοῖς τιμῶσι τοὺς ἱδρῶτας καὶ μόχθους τῶν τὸ καθῆκον ἐπιτελούντων, ἐν δὲ τῇ ἀναμνήσει ταύτῃ συγχρόνως ὑποδονεῖ πᾶσαν κρίσιν περὶ μέλλοντος, ὅπερ πρέπει νὰ προετοιμάσωμεν βεβαίως εἰ οὐχὶ βέλτιον ἀλλὰ τοὐλάχιστον ὅμοιον πρὸς τὸ ποθούμενον παρελθόν.

Ὁ ζῆλος ὁ ὑπὲρ τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης, ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, ὑπὲρ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Γένους ἡμῶν, ὑπὲρ τοῦ κλέους τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ἐπλήρου τὰς καρδίας πάντων τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστάσεως καὶ ἐν ἡμέραις ἀγαθαῖς καὶ ἐν ἡμέραις πονηραῖς. Ὁ χειμὼν ὁ στυγνὸς αἰώνων δυσχερῶν οὐδαμῶς ἴσχυσε νὰ ψυχράνῃ τὸν ζῆλον τοῦτον τῆς ὁσίας ἁγιοταφιτικῆς ἀδελφότητος, ἡ δὲ τῶν ὀρθοδόξων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ρωσσικῆς αὐτοκρατορίας καὶ τῶν Ἰβηριῶν καὶ τῶν παρὰ τὸν Δούναβιν ἡγεμονιῶν εὐσέβεια προσῆλθεν ἀμέσως ἀπὸ τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν χρόνων ἐπίκουρος καὶ βοηθὸς καὶ προστάτης, συντελέσας ἠθικῶς, ἀλλὰ τὸ

πλεῖστον ὑλικῶς, εἰς σωτηρίαν κεκτημένων δικαίων, εἰς ἀνακούφισιν κοσμικῶν ἀναγκῶν. Αὐτὸς τῶν εὐσεβῶν ἡμῶν πατέρων ὁ ζῆλος, μετὰ συνέσεως συνδυαζόμενος καί ποτε βοηθούμενος ὑπὸ κεφαλαίων ὑλικῶν, κατώρθου νὰ ἐπιβάλληται καὶ ὑπουργοῖς καὶ πολιτευταῖς ἰσχυροῖς. Εἶδον δ' οἱ μετὰ συνέσεως ἐργαζόμενοι, μίαν δεκαετίαν περίπου μετὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, τὸν περίνουν καὶ συνετώτατον ἀναμορφωτὴν τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας σουλτάνον Μαχμοὺτ τὸν Β' ἀληθῆ προστάτην ὑλικῶν τῆς Ἁγίας Γῆς συμφερόντων, ἡγεμονικῶς συντελοῦντα καὶ δι' ἰδίας δωρεᾶς καὶ διὰ διαταγῶν ἀξιοθαυμάστων εἰς ὑλικὴν ἀνακούφισιν τῆς πενομένης Ἐκκλησίας τοῦ Ἀδελφοθέου.

Εἰς τὴν βασιλικὴν ὄντως προστασίαν καὶ δωρεὰν τοῦ σουλτάνου Μαχμούτ, τιμήσαντος τοὺς ὑπὲρ τῶν ἐν γένει καθεστώτων ἀγῶνας τῆς ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος, ὀφείλεται βεβαίως ἐν μείζονι μέτρῳ ἡ ἀπὸ τόσων βαρῶν ἐπαχθῶν ἀνάκυψις αὐτῆς, ἧς ἕνεκα σπουδὴ καὶ μέριμνα τῶν ἁγιοταφιτῶν, πρὸ πάντων δὲ τοῦ μακαρίτου πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ ἐκ Σάμου, πρὸς διάδοσιν τῶν γραμμάτων, πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν μαθήσεων, πρὸς ἔκδοσιν βιβλίων, πρὸς πολυπλασιασμὸν τῶν διαχεόντων τὸ φῶς μέσων, ἦν προσδόκιμον νὰ ἐπιτύχῃ, νὰ καρποφορήσῃ, νὰ ἑδραιωθῇ, προσερειδομένη πάντοτε ἐπὶ τῆς κοινῆς στοργῆς καὶ συμπνοίας ἀδελφῶν πρὸς ἀδελφοὺς καὶ πρὸς πατέρας καὶ τιμῆς τῶν μικροτέρων πρὸς τοὺς ἐν τέλει. Οὐδεὶς δ' ἀρνεῖται ὅτι, ὅταν ἡ τοιαύτη ἀγάπη χαλαρωθῇ, ἡ τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων ἁγνότης ὑποχωρεῖ περιδεὴς πρὸ τῆς φοβερᾶς στυγνότητος οἱασδήποτε διχοστασίας. Τούτων πάντων μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ τεύχους ἀναμιμνησκόμεθα, τιμῶντες ἐκ καθήκοντος τοὺς τοῦ καθήκοντος ἐργάτας τοῦ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοῦ πρὸς τὸν πλησίον, τοὺς καὶ τὸ κοινὸν ὑπεράνω τιθεμένους τοῦ ἰδίου συμφέροντος.

Τὸ λαμπρῶς ἐκτετυπωμένον καὶ γεγραμμένον βιβλίον, ἐν ᾧ πολλοὶ τῶν ζώντων μαθητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῶν Ἱεροσολύμων ἔχουσι γεγραμμένους ὀλίγους ἢ πολλοὺς στίχους, μεταξὺ δ' αὐτῶν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης κ. Γερμανὸς Ε' ὁ ἀπὸ Χαλκηδόνος, ὁ καὶ συγχαρεὶς καὶ συνδρομὴν ἅμα πέμψας πρὸς ὑλικὴν εὐόδωσιν τῆς ἐκδόσεως, τιμᾷ μὲν τὴν ἁγιοταφιτικὴν Ἀδελφότητα τὴν ὑποστηρίξασαν καὶ συντηρήσασαν τὴν Θεολογικὴν τοῦ Σταυροῦ Σχολήν, παριστᾷ δὲ σεμνὸν ὅμιλον λογίμων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἐν αὐτῇ τῇ σχολῇ τυχόντων παιδεύσεως, ἐπισκοπικοὺς καὶ πατριαρχικοὺς ἀναβάντων θρόνους, διδασκαλείων βήματα τιμησάντων, ἀρκετὰς συγγραφὰς ἀξίας ἀναγνώσεως ἐκδόντων, ὧν τὰς ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ τῆς Ἁγίας Πόλεως ἐκτυπωθείσας ἀναγράφει πολυσέλιδος ἐν τῷ πανηγυρικῷ τεύχει διατριβή. Τὸ βιβλίον ἀποτελεῖ μικράν τινα συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς συγχρόνου ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος, εὐχαρίστως καὶ μετὰ συγκινήσεως ὑπὸ πάντων δυνάμενον ν' ἀναγνωσθῇ.

Ἡ τοῦ συγγράμματος ἐκτύπωσις ἤρξατο πρὸ ἐτῶν ἑπτὰ σχεδόν, μόλις δὲ συντελέσθη πρὸ μικροῦ. Τὰ λυπηρὰ συμβάντα, τὰ πρὸ πενταετίας ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σιὼν δημιουργηθέντα, προὐκάλεσαν καὶ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτυπώσεως. Ἐγένετο δὲ πασιφανὴς καὶ πάλιν ἡ ἀλήθεια ὅτι, πᾶσα τοῦ πνεύματος ἐργασία εἰρήνην καὶ σύμπνοιαν ἀπαιτεῖ πρὸς εὐόδωσιν. Ἐκείνης ἀφανιζομένης, αἱ τοῦ πνεύματος ἐνασχολήσεις μαραίνονται, συστελλόμεναι πρὸ τοῦ φάσματος τῆς ἐν ἀδελφοῖς διαστάσεως. Ἀκριβῶς δὲ κατὰ τὰ λυπηρὰ ἐκεῖνα συμβάντα λόγοι σπουδαῖοι τὴν ἀναστολὴν τῆς λειτουργίας ἐπέβαλον τῆς Σχολῆς. Ταύτης τέκνον ἀγλαόν, ἀπὸ δεκατεσσάρων ἐτῶν, ἡ πρότερον μὲν ἱερατικὴ σχολή, νῦν δὲ γυμνάσιον, ἀνεγνωρισμένον ὑπὸ τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐμπόνως συνεχίζει τὸ κάλλιστον τῆς Σχολῆς ἔργον. Τοῦτο δὲ συμπληροῖ τὸ περιοδικὸν τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, ἡ γνωστὴ πᾶσιν ἔν τε τῷ παλαιῷ καὶ τῷ νέῳ κόσμῳ «Νέα Σιών», ἡ τὴν ἵδρυσιν αὐτῆς ὀφείλουσα τῷ μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ τῆς Ἁγίας Πόλεως κ. Δαμιανῷ.

Τῆς νεωτέρας ταύτης σχολῆς εὐχόμεθα τὴν λειτουργίαν ἀπρόσκοπτον καὶ συνεχῆ, καταμανθάνοντες ἐκ τοῦ πεντηκονταετηρικοῦ τεύχους ὅτι, ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς Θεολογικῆς τοῦ Σταυροῦ Σχολῆς (1855) μέχρι τῆς ἑορτασθείσης τῷ 1905 πεντηκονταετηρίδος, ἀρκετὸν χάσμα παρατηρεῖται ὄχι ὀλίγων ἐτῶν, παρεισδύσαν κατὰ θλιβερὰν περίοδον τῆς συγχρόνου ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Οἱ παρακολουθοῦντες καὶ μελετῶντες αὐτήν, οἱ τὰ διδάγματα τοῦ παρελθόντος πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες, οἱ τὴν ἐκ τούτων πεῖραν ὁ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δηγὸν τιθέντες τοῦ δημοσίου αὐτῶν βίου, θέλουσι δειχθῆ διδάσκαλοι κάλλιστοι τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, ἵνα τὸ μέλλον, τὸ παρ' ἡμέραν ἐν ταῖς δέλτοις τοῦ παρελθόντος ἀναγραφόμενον, φωτίζηται διαρκῶς ὑπὸ τοῦ παρελθόντος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ — Χθὲς συνῆλθον εἰς συνεδρίαν κοινήν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ τὸ 'Εθν. Μ. Συμβούλιον, καὶ ἐξελέξαντο τετραμελῆ ἐπιτροπείαν ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολιτῶν Προύσης καὶ Μιτυλήνης καὶ τῶν ἐντίμων συμβούλων κκ. Ἰ. Χλωροῦ καὶ Ν. Φερμάνογλου, ὅπως μεταβῇ παρὰ τῷ ἐξοχ. ὑπουργῷ τῆς δικαιοσύνης καὶ λάβῃ συνέντευξιν μετ' αὐτοῦ, τὸ μὲν περὶ τοῦ σταλέντος εἰς τὰ Πατριαρχεῖα κυβερνητικοῦ τεσκερὲ πρὸς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν ἐκείνων, ὧν αἱ ἐπαρχίαι κεῖνται ἐν τοῖς εἰς τὴν 'Ελλάδα καὶ τὴν Βουλγαρίαν ἐκχωρηθεῖσι διὰ τῆς ἐν Λονδίνῳ συνθήκης μέρεσι, τὸ δὲ περὶ τῆς ἐκ Ραιδεστοῦ διαβιβασθείσης τηλεγραφικῶς εἰς τὴν 'Εκκλησίαν λυπηρᾶς εἰδήσεως, ὅτι ἐκ τριάκοντα πέντε ὑποδίκων ὁμογενῶν εἰς θάνατον καταδικασθέντων ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου Μαλγάρων πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ καταδίκη, μετὰ τὴν ἀγγελθεῖσαν ἤδη ἀπονομὴν τῆς ἀμνηστείας, ἣν ἡ 'Εκκλησία ζητεῖ καὶ ὑπὲρ τῶν καταδίκων τῶν Μαλγάρων.

ΕΝΟΡΙΑΚΑ ΔΙΚΑΙΑ.—Κατὰ τὴν συνοδικὴν τῆς παρελθούσης τρίτης συνεδρίαν ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ὑπ' ὄψιν ἔχουσα αἰτήσεις τῶν κοινοτικῶν σωματείων Κερασοῦντος, τμήματος τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Τραπεζοῦντος, καὶ τῶν ἐνταῦθα κερασουντίων, ζητούντων τὴν ἀπὸ τῆς μητροπόλεως ἐκείνης ἀπόσπασιν τῆς Κερασοῦντος, καὶ τὴν προσάρτησιν αὐτῆς εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν Χαλδίας, ἐὰν ᾖ ἀδύνατος ἡ ἀνακήρυξις εἰς ἰδίαν ἐκκλησιαστικὴν παροικίαν, ἐπισκοπὴν ἢ μητρόπολιν, ἐνέκρινε ὡς προσφορωτέραν τὴν προσάρτησιν αὐτῆς εἰς τὴν ἱ. μητρόπολιν Χαλδίας. 'Απεφασίσθη δ' ὅπως ὁ μητροπολίτης Χαλδίας φέρων τὸν τίτλον «καὶ Κερασοῦντος» ἑδρεύῃ καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἀνάγκην ἐχούσῃ ἀρχιερατικῆς ἐποπτείας ἐκ τοῦ πλησίον, ἣν οὐδαμῶς ἠδύναντο ν' ἀντικαταστήσωσιν οἱ διοριζόμενοι κατὰ καιροὺς ἀρχιερατικοὶ ἐπίτροποι.

Πατριαρχικὴ Κεντρ. 'Εκκλησιαστικὴ 'Επιτροπή.—Πρόεδρος τῆς πατριαρχ. Κ. 'Εκκλ. 'Επιτροπῆς ὠνομάσθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. ὁ σεβ. μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Γερβάσιος.

Πατριαρχ. 'Αρχεῖα.—'Αρχειοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων, ἀντὶ τοῦ τέως τοιούτου καὶ νῦν πανιερ. μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κ. Χρυσάνθου Φιλιππίδου, διωρίσθη συνοδικῶς ὁ πρό τινος ἐξ Εὐρώπης ἐπανελθὼν πανοσλγ. ἀρχιμ. κ. 'Αλέξανδρος Παπαδόπουλος, πρὸ ἑπταετίας συμπληρώσας τὰς ἐν τῇ Θεολογ. Σχολῇ Χάλκης σπουδὰς καὶ ἐπὶ πενταετίαν χρηματίσας ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος ἐν 40 'Εκκλησίαις καὶ Καβάλλᾳ.

'Εθνικὸν Λύκειον.— Διωρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Δ. 'Εθν. Μ. Συμβουλίου μέλη τῆς ἐφορίας τοῦ 'Εθν. ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου οἱ κκ. Ν. Καλβοκορέσης καὶ Γ. Δ. Ξανθόπουλος, ἀντὶ τῶν ἀποχωρούντων κκ. Ν. Πασχαλίδου καὶ Α. Καλεύρα

Ἅγιον Ὄρος.— Ἡγούμενος τοῦ ἐν Κορωνοφωλῆ μετοχίου τῆς ἱερᾶς ἐν Ἄθῳ μονῆς τῶν Ἰβήρων διωρίσθη ὁ ὁσιώτατος προηγούμενος κ. Χρύσανθος Ἰβηρίτης.— Τοῦ ἐν Ἡρακλείτζᾳ τῆς Θράκης μετοχίου τῆς αὐτῆς μονῆς ἡγούμενος ἀπεστάλη ὁ ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ μοναζόντων ὁσιωτ. προηγούμενος κ. Γεννάδιος.

Αὐτοκρατορ. τιμή.— Εἰς τὸν ἄρχοντα καπουκεχαγιὰν τῶν Πατριαρχείων κ. 'Αντ. Οἰκιάδην ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν τὸ παράσημον τῆς ἁγίας Ἄννης Β' τάξεως.

'Εκκλησία Ἱεροσολύμων

Πίναξ τῶν σχολείων τῶν κατὰ τὸ σχολικὸν παρελθὸν ἔτος ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ πατριαρχ. θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων λειτουργησάντων ἐξεδόθη ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει τῆς «Νέας Σιών». Τὰ σχολεῖα ἀριθμοῦνται 87 (ἀρρένων 65, θηλέων 22), διδάσκαλοι 199, ὧν 57 διδασκάλισσαι – καὶ μαθηταὶ 4175, ὧν ἄρρενες μὲν 2988, θήλεις δὲ 1187. Τοὺς πλείονας μαθητὰς ἀριθμεῖ τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις γυμνάσιον (μετ' οἰκοτροφείου) 400 – τὰς πλείονας μαθητρίας (200) τὸ παρθεναγωγεῖον τῆς αὐτῆς πόλεως. 'Εν τῷ λήξαντι ἔτει συνεστάθησαν πέντε νέα μικτὰ νηπιαγωγεῖα καὶ δύο παρθεναγωγεῖα (τούτων κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦτο μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι ἦσαν 155).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΙΛΤ. ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΟΥ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙᾼ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΩΝ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ, ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΤΑ ΔΙΚΑΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΜΙΑ

περὶ διαθηκῶν, τραχώματος καὶ προικὸς

ΚΑΤΑ ΤΕ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

μετὰ παραθέσεως τῶν τε σχετικῶν διατάξεων ἐκείνου καὶ τούτου καὶ ἀποσπασμάτων Χρυσοβούλλων, Νεαρῶν, Βερατίων, Βεζυρικῶν ἐγκυκλίων, Κανονισμῶν Πατριαρχείων, Συνθηκῶν καὶ λοιπῶν καὶ τῆς νομολογίας τῶν Πατριαρχείων ἀπὸ τοῦ 1600 μέχρι τέλους τοῦ Αὐγούστου 1913, πρὸς δὲ γνωμοδοτήσεων περὶ προικός, διαθηκῶν καὶ ἐκτελεστῶν αὐτῶν.

(Συνέχεια ἴδε ἀριθμὸν 40)

Ἄρθρ. 551. Ἐὰν ὁ διαθέτης κληροδοτῇ ἓν πρᾶγμα βέβαιον ἢ ἓν εἶδος μερικὸν καὶ οὐσιωδῶς διαιρετόν, π. χ. ἐὰν κληροδοτῇ τὸ τρίτον τῶν εἰδῶν του εἰς νομίσματα, ἢ τοῦ ποιμνίου του προβάτων ἢ τῶν ἐνδυμάτων τῆς αὐτῆς ποιότητος καὶ τὰ δύο τρίτα τοῦ κληροδοτηθέντος πράγματος κατὰ τύχην χαθῶσιν, ὁ κληροδόχος δικαιοῦται εἰς ὅλον τὸ ὑπάρχον τρίτον, ἐὰν τοῦτο ἦναι κατώτερον τῆς ὁλικῆς περιουσίας τοῦ διαθέτου.

Ἐὰν ὁ διαθέτης κληροδοτῇ γένος μὴ οὐσιωδῶς διαιρετόν, ὡς τὸ τρίτον τῶν κτηνῶν του ἢ τῶν ἐνδυμάτων του διαφόρων εἰδῶν καὶ τὰ δύο τρίτα τοῦ κληροδοτήματος χαθῶσιν, ὁ κληροδόχος δικαιοῦται μόνον εἰς τὸ τρίτον τοῦ μὴ χαθέντος τρίτου.

Ἄρθρ. 552. Ἐὰν ὁ διαθέτης κληροδοτῇ ποσὸν ὡρισμένον χρημάτων εἰς νομίσματα καὶ ἡ κληρονομία ἔχῃ μίαν ἀπαίτησιν καὶ εἴδη τῆς αὐτῆς φύσεως, τὸ κληροδότημα θὰ καταβληθῇ διὰ τοῦ τρίτου τῶν πραγματικῶν νομισμάτων, ἐὰν τὸ τρίτον τοῦτο ᾖ ἀνώτερον ἢ ἴσον πρὸς αὐτό.

Ἐὰν τὸ κληροδότημα ἦναι ἀνώτερον τοῦ τρίτου τῶν εἰδῶν, ὁ κληροδόχος θὰ λαμβάνῃ τὸ τρίτον τοῦτο καὶ θὰ εἰσπράξῃ ἐπὶ τῆς ἀπαιτήσεως, ἀναλόγως τῶν εἰσπράξεων τὸ τρίτον ἑκάστης εἰσπράξεως μέχρις ἐντελοῦς πληρωμῆς τοῦ κληροδοτήματος.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ.

Περὶ τοῦ κληροδοτήματος τῆς ἐπικαρπίας.

Ἄρθρ. 553. Ἐὰν ὁ διαθέτης κληροδοτῇ τὸ δικαίωμα κατοικίας ἢ τὰ εἰσοδήματα τῆς οἰκίας του εἴτε εἰς τὸ διηνεκές, εἴτε ἄνευ ὁρισμοῦ χρόνου, ὁ κληροδόχος θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα κατοικίας ἢ τῶν εἰσοδημάτων τῆς οἰκίας, καθ᾽ ὅλον τον τὸν βίον.

Κατὰ τὸν θάνατόν του τὸ κτῆμα θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πλήρη ἰδιοκτησίαν τῶν κληρονόμων τοῦ διαθέτου.

Ἐὰν τὸ κληροδότημα ἦναι δι᾽ ὡρισμένον χρόνον, ὁ κληροδόχος θὰ ἔχῃ τὴν ὠφέλειαν αὐτοῦ μέχρι τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου τούτου.

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐκληροδότησε τὴν ἐπικαρπίαν δι᾽ ἀόριστον ἀριθμὸν ἐτῶν, ἡ ὠφέλεια τοῦ κληροδοτήματος θὰ ἐκτείνηται ἐπὶ τρία ἔτη κατὰ μέγιστον ὅρον.

Ἄρθρ. 554. Ἐὰν τὸ ἀκίνητον, οὗτινος ὁ διαθέτης ἐκληροδότησε τὸ δικαίωμα κατοικίας ἢ τὰ εἰσοδήματα, δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ τρίτον τῆς ὅλης περιουσίας του, θὰ παραδίδηται εἰς τὸν κληροδόχον, ὅστις θ᾽ ἀπολαύῃ αὐτοῦ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ κληροδοτήματος.

Ἐὰν ὑπερβαίνῃ τὸ τρίτον, καὶ ἂν ἦναι διανεμήσιμον καὶ ἂν ὁ διαθέτης ἔχῃ ἄλλα κτήματα, τὸ ἀκίνητον, θὰ διανέμηται εἰς τρεῖς ἴσας μερίδας, ἐὰν πρόκηται περὶ δικαιώματος κατοικίας, ἢ τὰ εἰσοδήματα αὐτοῦ θὰ διαιρῶνται οὕτω, ἐὰν τὸ κληροδότημα ἔχῃ ὡς ἀντικείμενον τὰ εἰσοδήματα.

Ὁ κληροδόχος θὰ δικαιῶται εἰς ἓν τρίτον καὶ οἱ κληρονόμοι θὰ ἔχωσι τὰ δύο τρίτα, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ τ᾽ ἀπολλοτριώσωσιν, ἐφ᾽ ὅσον θὰ ὑπάρχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ κληροδόχου.

Ἐὰν ἡ κληρονομία ἔχῃ ἄλλα κτήματα, τὸ ἀκίνητον θὰ διαιρῆται μέχρι τοῦ τρίτου τοῦ ὅλου τῆς περιουσίας.

Ἄρθρ. 555. Ὁ κληροδόχος δικαιώματος κατοικίας δὲν δύναται νὰ ἐνοικιάσῃ τὸ ἀκίνητον.

Ὁ κληροδόχος τῶν εἰσοδημάτων δὲν δύναται νὰ κατοικήσῃ τὸ ἀκίνητον, οὗτινος τὰ εἰσοδήματα τῷ εἶναι κληροδοτημένα.

Ἄρθρ. 556. Ἐν περιπτώσει κληροδοτήματος τῶν προϊόντων γῆς, ὁ κληροδόχος θὰ δικαιῶται

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

εἰς τὴν ἐσοδείαν τὴν κρεμαμένην κατὰ ρίζας κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου καὶ εἰς τὰς ἐσοδείας, τὰς ὁποίας ἡ γῆ θὰ παράγῃ κατόπιν, εἴτε τὸ κληροδότημα εἶναι εἰς τὸ διηνεκές, εἴτε εἶναι ἄνευ ὁρισμοῦ χρόνου.

Ἄρθρ. 557. Ἐὰν ὁ διαθέτης κληροδοτῇ τοὺς καρποὺς τῆς γῆς του ἢ τοῦ κήπου του, ἄνευ ὁρισμοῦ χρόνου, ὁ κληροδόχος θὰ δικαιῶται μόνον εἰς τοὺς κατὰ ρίζας κρεμαμένους καρποὺς κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς δυναμένους νὰ παραχθῶσι κατόπιν.

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἔκαμε κληροδότημα καρπῶν εἰς τὸ διηνεκές, ὁ κληροδόχος θὰ δικαιῶται τόσον εἰς τοὺς ὑπάρχοντας καρποὺς κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου, ὅσον καὶ εἰς τοὺς παραχθησομένους κατόπιν. Τὸ αὐτὸ γενήσεται, ἐὰν ἡ ἀποτελοῦσα τὸ κληροδότημα κληρονομία δὲν παράγῃ καρποὺς κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου.

Ἄρθρ. 558. Δύναταί τις νὰ κληροδοτήσῃ τὴν ἐπικαρπίαν εἰς ἓν πρόσωπον καὶ τὴν ψιλὴν κυριότητα εἰς ἄλλο.

Τὰ δέκατα ἢ ὁ κτηματικὸς φόρος, τὰ ἔξοδα ἀρδεύσεως, ἢ ἄλλα ἔξοδα ἀναγκαῖα εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς γῆς θὰ βαρύνωσι τὸν ἐπικαρπωτήν, ἐὰν ἡ γῆ ἔχῃ καρποὺς εἰσοδευσίμους. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τὰ μνησθέντα ἔξοδα καὶ φόροι θὰ βαρύνωσι τὸν κληροδόχον τῆς ψιλῆς κυριότητος.

ΤΜΗΜΑ IV.

Περὶ τῶν ὑπὸ ἀσθενοῦς γενομένων πράξεων διαθέσεως περιουσίας.

Ἄρθρ. 559. Πᾶσα διάταξις καθαρὰ καὶ ἁπλῆ, γενομένη ὑπὸ τύπον καθαρῶς δωρεᾶς ὑπό τινος προσώπου ἀπολαύοντος πλήρους ὑγείας, εἶναι ἐκτελεστὴ ἐπὶ ὅλων τῶν κτημάτων τοῦ ἐνεργοῦντος τὰς διατάξεις ταύτας.

Ἄρθρ. 560. Αἱ ἐκ τοῦ θανάτου ἐξαρτώμεναι διατάξεις ἐκτελοῦνται ἐπὶ τοῦ τρίτου τῆς περιουσίας τοῦ διατάττοντος, καὶ ἂν συναφθῶσι καθ' ἣν στιγμὴν ἀπήλαυε πληρεστάτης ὑγείας.

Ἄρθρ. 561. Αἱ ὑπὸ τίτλον δωρεᾶς συναφθεῖσαι παρ' ἑνὸς ἀσθενοῦς διατάξεις εἴτε λόγῳ ἀφιερώσεως (βὰκφ) εἴτε διὰ δωρεῶν μεταξὺ ζώντων, εἴτε δι' ἐγγυήσεως εἴτε διὰ μοχαμπὰ (πλεονέκτημα παρεχόμενον ἐκ συμφέροντος εἴτε ἐκ προσωπικῶν βλέψεων) ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐνοικιάσεως συναφθείσης ἢ ἀποδεχθείσης παρὰ τοῦ ἀσθενοῦς, προικὸς συσταθείσης ὑπ' αὐτοῦ, πωλήσεως ἢ ἀγορᾶς ἢ πάσης ἄλλης πράξεως ἀστικῆς ἀφομοιοῦνται πρὸς τὰς ἐκ διαθήκης διατάξεις καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι ἐκτελεσταὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου τῆς περιουσίας.

Αἱ γενόμεναι διατάξεις διαρκούσης ἀσθενείας τινός, ἐξ ἧς ὁ διατάττων ἰατρεύθη, θεωροῦνται ὡς γινόμεναι κατά τινα στιγμὴν πλήρους ὑγείας.

Ἄρθρ. 562. Πᾶσα δωρεὰ γενομένη ὑπὸ ἀνθρώπου κατακοίτου, παραλυτικοῦ ἢ φθισικοῦ εἶναι ἐκτελεστὴ ἐπὶ τοῦ ὅλου τῶν κτημάτων του, ὁσάκις ἡ ἀσθένεια ἢ ἡ προσβολὴ τοῦ διατάττοντος διαρκέσει ἓν ἔτος, χωρὶς νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν τοῦ δωρητοῦ.

Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ διάταξις εἶναι ἐκτελεστὴ μόνον ἐπὶ τοῦ τρίτου τῆς κληρονομίας.

Ἄρθρ. 563. Ἡ δήλωσις τοῦ ἀσθενοῦς περὶ ἀναγνωρίσεως χρέους πρὸς ὠφέλειαν τρίτου μὴ κληρονόμου εἶναι ἔγκυρος καὶ ἐκτελεῖται ἐφ' ὅλων τῶν κτημάτων του, καὶ ἂν ἀκόμη ἤθελεν ἀπορροφήσει ταῦτα.

Τοῦτ' αὐτὸ χωρεῖ περὶ τῆς δηλώσεως ἀσθενοῦς περὶ ἀναγνωρίσεως κτήματός τινὸς ὑπὲρ τρίτου μὴ κληρονόμου, ἐκτὸς ἐὰν ἦναι βέβαιον ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀσθενείας τὸ κτῆμα ἀνῆκεν εἰς τὸν ἀσθενῆ.

Ἄρθρ. 564. Εἶναι ἄκυρος, ἐκτὸς ἐὰν βεβαιωθῇ παρὰ τῶν ἄλλων κληρονόμων, ἡ παρὰ τοῦ ἀσθενοῦς γενομένη δήλωσις περὶ ἀναγνωρίσεως χρέους ἢ κτήματός τινος ὑπέρ τινος κληρονόμου ἢ ἀναγνωρίσεως πληρωμῆς, γινομένης ὑπὸ τοῦ κληρονόμου ἢ τοῦ ἐγγυητοῦ του, χρέους, τὸ ὁποῖον ἐχρεώστει εἰς τὸν ἀσθενῆ.

Τοὐναντίον εἶναι ἔγκυρος ἡ παρὰ τοῦ ἀσθενοῦς γενομένη δήλωσις, ὅτι μετεχειρίσθη παρακαταθήκην τινὰ ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ παρὰ τοῦ κληρονόμου ἢ ὅτι ἔλαβε τὴν παρακαταθήκην, ἣν ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν κληρονόμον ἢ ὅτι ἔλαβεν ἀπαίτησίν τινα εἰσπραχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κληρονόμου συνεπείᾳ ἐντολῆς.

(ἕπεται συνέχεια)

Γανόχωρα.

ΜΝΗΜΕΙΑ ΛΑΤΡΕΙΑΣ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΕΝ ΓΑΝΟΧΩΡΟΙΣ

(ἰδὲ συνέχειαν εἰς τεῦχος 43 τοῦ ΛΒ' τόμου, σελ. 392)

Τὸ μικρὸν ἄνω τῆς Χώρας καὶ κάτω τῆς Μηλέας ἐγειρόμενον μονάδιον Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου νέα μέν ἐστιν οἰκοδομή, ἀλλ' ἀνεγερθεῖσα προδήλως ἐπὶ τῶν ἐρειπίων βυζαντινοῦ μοναστηρίου, οὗ εἰς τὸν τόπον παλαιότερον ἦν νεκροταφεῖον, ὡς ἀποδεικνύουσιν αἱ ἐπὶ τύμβων χριστιανικῶν κεραμίδες τῆς Ε' καὶ ΣΤ' ἑκατονταετηρίδος· ἀλλὰ καὶ τεθραυσμένη τις ἐπιταφία ἐπιγραφὴ τάδε τὰ γράμματα σώζουσα

ϹΥΓΡΤ....
ϹΚΑ'ΙΝΝΗ

παραδείκνυσι τὸν τάφον ἐν ᾧ ἔκειτο ΘΥΓΑΤ[ΗΡ][ΛΑ]ϹΚΑΡΙΝΗΣ τινός, ζώσης μετὰ τὴν Ι' ἑκατονταετηρίδα. Ὁ νέος κτίτωρ τοῦ μονυδρίου Διονύσιος ἱερομόναχος ὁ κατὰ κόσμον Καλαφάτης, ὁ ἐπὶ πεντήκοντα σχεδὸν ἐνιαυτοὺς πρὸς οἰκοδομὴν ἢ μᾶλλον ἀνοικοδομὴν αὐτοῦ φιλοπόνως ἐργαζόμενος, εὗρε, κατὰ τὰς ἐπὶ τῇ ἀνεγέρσει τούτου γενομένας ἐκχωματώσεις, πλίνθον μεγάλην τετράπλευρον, ἡμίσεος σχεδὸν μέτρου πλάτους, στίλβουσαν, βεβαίως χρησιμοποιηθεῖσαν εἰς στρῶσιν αὐλῆς· ἐπίσης εὗρε καὶ κοσμήματα ἁγίων εἰκόνων, ἀγνώριστα σήμερον ἐκ τῆς σκωρίας, καὶ τεμάχιον λαβίδος ἱερᾶς, ἃ δωρηθέντα μοι προθύμως ἐδωρησάμην προθυμότερον εἰς τὸ πατριαρχικὸν ἡμῶν μουσεῖον. Αἱ ἀνασκαφαὶ ἀπέδειξαν τὴν καταστροφὴν τοῦ πτωχοῦ τούτου μονυδρίου παλαιοτάτην, βεβαίως πρὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινοπόλεως. Σήμερον ἐγείρεται μονύδριον κομψὸν, ἀρκετὰ ζημιωθὲν ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ καὶ τῆς τῶν βουλγάρων ἐπιδρομῆς, δι'ὃ πεντήκοντα σχεδὸν ἔτη καὶ ὡς κτίστης καὶ ὡς λεπτουργὸς καὶ ὡς διακοσμητὴς εἰργάσθη ὁ γέρων Διονύσιος Καλαφάτης, συναθροίσας καὶ βιβλίων ἀξιαναγνώστων ἀρκετὸν ποσὸν πρὸς χρῆσιν τῶν μελλόντων 'να μονάσωσιν ἐν αὐτῷ.

Τὸ ἰβηριτικὸν ἐν Ἡρακλείτζᾳ μετόχιον, ἦν, κατὰ τὴν παράδοσιν, ναὸς ἐνοριακός. Ἀλλ' ἐν γράμματι παλαιῷ, γραφέντι τῷ 1784, μεταξὺ τῶν ὑπογραφῶν, καὶ μετὰ τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἰβηριτῶν προηγουμένων Ἰωάσαφ καὶ Μητροφάνους, ἀναγινώσκεται καὶ τὸ ὄνομα προηγουμένου καὶ κτίτορος τῆς ἁγίας αὐτῶν μονῆς ΗΣΑΙΟΥ, καὶ φρονῶ ὅτι ὁ ἱερομόναχος οὗτος (Ἡσαΐας) ἔκτισε τὸ μονύδριον τῆς Ἡρακλείτζης, διότι ἄλλως ὡς κτίτωρ τῆς τῶν Ἰβήρων μονῆς ἐστὶν ἄγνωστος. Τὸ μετόχιον τοῦτο προσηρτήθη τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1770 — 1780, καθὼς ἔχω μαθών· ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν προσάρτησιν ἔρις ἠγέρθη μεταξὺ τῶν ἱερέων τοῦ μετοχίου τούτου καὶ τῶν ἐν τῷ χωρίῳ, οὐ θελόντων 'να ἐπιτρέψωσι τοῖς ἰβηρίταις τοῦ μετοχίου σφετερισμὸν δικαιωμάτων ἐνοριακῶν. Ἐπὶ τῇ ἔριδι συνετάχθη συμφωνητικὸν ἰβηριτῶν τῶν ἐν Ἡρακλείτζῃ καὶ προκρίτων καὶ ἱερέων (δύο) προσεπικυρούμενον ὑπὸ τῶν μητροπολιτῶν Μεθοδίου Ἡρακλείας καὶ Κυρίλλου Γάνου καὶ Χώρας καὶ τῶν ἐπισκόπων Γρηγορίου Καλλιουπόλεως καὶ Καλλινίκου Μυριοφύτου (43).

Περὶ τῆς ἔξω τῆς Ἡρακλείτζης μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἔγραψα, τὴν δ' ἐν αὐτῇ γενομένην ἐγκατάστασιν τῶν μοναχῶν τῶν ἐν Ἑξαμιλίῳ τῷ 1422 καταστραφέντων μοναστηρίων Θεοτόκου τοῦ Κρυονερίτου καὶ τῆς Παχνιωτίσσης μαρτυρεῖ καὶ ἡ κοινὴ τῶν ὀρθοδόξων τῶνἐκεῖ μερῶν εὐσέβειαἀποδοῦσα καὶ διατηρήσασα ἐπὶ ἑκατοντάδας ἐτῶν τὸ ὄνομα Παχνιώτισσα εἰς ἁγίασμά τι — σημεῖον ἐλάχιστον ἁγιάσματος ἐξαφανιζόμενον παρ' ἡμέραν — οὐ μακρὰν κείμενον τῆς Ἡρακλείτζης καὶ κάτωθι τοῦ χωρίου Καλαμιτζίου. Δύο δὲ παλαιῶν εἰκόνων, τῆς τοῦ ἁγίου Δημητρίου (ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Γεωργίου), καὶ τῆς τῶν 40 Μαρτύρων (ἐν τῷ ἐνοριακῷ ναῷ Ἡρακλείτζης) τὴν ἡλικίαν οἱ ἁπλούστεροι τῶν κατοίκων πιστεύουσιν ὑπερβαίνουσαν τὰς ὀκτὼ καί τινες τὰς ἐννέα ἑκατονταετηρίδας.

Ἐν τῇ Στέρνᾳ, ἐπὶ πολλὰς ἐτῶν δεκάδας, προσκύνημα κοινὸν εἶχον οἱ κάτοικοι τὰ «Τίμια Δῶρα» τῶν Μάγων, περὶ ὧν ὁ ἀείμνηστος ἐπίσκοπος Μυριοφύτου ἐπέστειλέ μοι σχεδὸν ὀκταετίαν πρὸ τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ ταῦτα

«Σήμερον, τῇ 24 ἀπριλίου τοῦ 1883, ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, ἐπισκεψάμενος πνευματικῶς τοὺς χριστιανοὺς τῆς Στέρνας, ἐζήτησα τὰ Τίμια Δῶρα, ἅτινα κατέλιπον οἱ μονασταὶ τῆς σεπτῆς ἀθωνιάδος μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου (1880) εἰς τὸ ἐν Στέρνᾳ οἰκεῖον μετόχιον καὶ εὗρον αὐτὰ ἐν κιβωτίῳ ἀργυροτεύκτῳ, σχήματος ὀκτάγου[44] φέροντι ἐν τῇ πλευρᾷ κεχαραγμένα τὰ ἑξῆς γράμματα· **Ἀνοικοδομήθοι τόδε κοιβώτιον διὰ δαπάνης τοῦ πανοσιοτάτου προηγουμένου κυρίου Ἀνανίου, ἐν ἔτι ΑΩΙΣΤ'**, διὰ χειρὸς **χρυσοχοῦ Ἀποστόλη προυσηανοῦ προσκυνητοῦ.**—Ἐπὶ δὲ τοῦ ἐπάνωθεν μέρους φέρει τὸν ἅγιον Παῦλον κρατοῦντα τὸ μοναστήριον, καὶ τὸν μεγαλομάρτυρα Γεώργιον ἐν στολῇ στρατιώτου. Ἔσωθεν δὲ φέρει τὸ πῶμα πλᾶκα ἐξ ἀργύρου κεχρυσωμένου, ἐφ' ἧς ἐσχημάτισται ἡ σταύρωσις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Ἑτέρα ὁμοία πλὰξ ἐγ-

43. βλέπε πλείονα ἐν τῇ ἐμῇ Χρονογραφίᾳ τῆς ἐν Ἄθῳ μονῆς τῶν Ἰβήρων, ἐν Κωνσταντινοπόλει, 1906 καὶ 1912, σελ. 23 καὶ 30—32.

44. παραδρομὴ βεβαίως ἀντί, ὀκταγώνου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

200

κεκολλημένη ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ κιβωτίου φέρει σκάφην μετὰ πυλίδος ἐξ ὁμοίας ὕλης, ἐν ᾗ ἐγκεκλεισμένα εἰσὶ τὰ Τίμια Δῶρα ἐν σχήματι λεπτοκαρύων, ἒξ τὸν ἀριθμόν, μαργαριτοδέτων καὶ διακρατουμένων διὰ δικτυωτοῦ σύρματος ἐξ ὕλης ἀργυρᾶς κεχρυσωμένης, σχήματος ὀρθογωνίου. Κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν μέρος τῶν Τιμίων Δώρων, ἡ αὐτὴ πλὰξ φέρει βάθος διπλοῦ Σταυροῦ, ἔνθα ἐμφυτεύεται τοιοῦτος, ἀργυροῦς, κεχρυσωμένος, μετὰ δώδεκα πετρῶν, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, καὶ τιμίου Ξύλου ἔνδοθεν. Φέρει δὲ καὶ ὁ τίμιος Σταυρὸς οὗτος ὄπισθεν γραμματα τὰ ἐφεξῆς **'Ανεκενίσθη οὗτος ὁ τήμιος σταυρὸς διὰ συνδρομῆς τῆς εὐγενεστάτης κυριὰς Χατζῆ Πολυτίμης ἀπὲ τὴν Κιὸ. 1816**. Διόπερ εἰς πίστωσιν συνετάχθη τὸ παρὸν καταστρωθὲν καὶ ἐν τῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερᾶς ἐπισκοπῆς Μυριοφύτου, ἐν σελ. 199»·

κατὰ ταῦτα, τὸ μὲν κιβώτιον κατεσκεύασε δαπάναις ἰδίαις ὁ ἁγιορείτης ἱερομόναχος 'Ανανίας ὁ ἐκ τῆς τοῦ ἁγίου Παύλου μονῆς, τὸν δὲ Σταυρὸν ἀνεκαίνισεν ἡ προσκυνήτρια (τοῦ Παναγίου Τάφου) Πολυτίμη ἡ ἐκ Κίου τῆς Βιθυνίας.

Τὰ Τίμια Δῶρα (χρυσὸς καὶ λίβανος καὶ σμύρνα— Ματθ. Β', 11) διεφυλάττοντο μετ' εὐλαβείας ἐν ἰδίῳ μετοχίῳ τῆς τοῦ 'Αγίου Παύλου μονῆς, ἔχοντι καὶ ναόν, ὑπηρετούμενον ὑπὸ μοναχῶν ἁγιοπαυλιτῶν, οἵτινες οὐκ οἶδ' ὅπως ἀπῆλθον ἐκ τοῦ χωρίου Στέρνας, ἀπησχόλησε δὲ πρὸ ἐτῶν ἡ τῶν ἱερῶν ἀντικειμένων τούτων ὑπόθεσις τὴν 'Εκκλησίαν Κωνσταντινοπόλεως. Περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὁ λόγιμος ἁγιοπαυλίτης διάκονος κ. Κοσμᾶς Βλάχος οὐδὲν γράφει ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ περὶ 'Αγίου Ὄρους, ἐν οἰκείῳ δὲ τόπῳ[45] σημειοῖ ὅτι «ἐν τῷ βήματι καὶ τῷ θησαυροφυλακίῳ τῆς μονῆς διακρίνονται . . . . καὶ τὰ τίμια δῶρα τῶν Μάγων ἐν πολλοῖς κιβωτίοις, τὰ ὁποῖα λέγεται δωρήσασα ἡ προρρηθεῖσα κυρὰ Μάρω».

Γ'

Μίαν ἐπίσκεψιν ὀφείλομεν εἰς τὰς καθέδρας τῶν δύο τούτων ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν τῆς παραλίας Θράκης, εἰς τὸ Μυριόφυτον δῆλον οὖν καὶ εἰς τὴν Χώραν. Λείψανον λατρείας χριστιανικῆς εὑρίσκομεν ἐν Μυριοφύτῳ νεώτερον, θεωροῦντες τοῦτο μᾶλλον μνείαν εὐσεβείας διδασκούσης τοὺς μεταγενεστέρους· ταύτην δὲ περιέσωσεν ἔντυπον Μηναῖον τοῦ σεπτεμβρίου, ἐκδόσεως τοῦ 1775, σωζόμενον ἐν τῷ ἐπισκοπικῷ οἴκῳ τοῦ Μυριοφύτου, πρὸ τοῦ σεισμοῦ, καταστραφὲν ἴσως. 'Εν τῷ ἐωξφύλλῳ, ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου, ἐσημειοῦντο (— ἢ σημειοῦνται—) ταῦτα

«Καὶ τόδε σὺν τοῖς ἄλλοις κτῆμα τῆς ἁγίας ἐπισκοπῆς Μυριοφύτου, ὠνηθὲν ἰδίοις τῆς αὐτῆς ἐπισκοπῆς χρήμασιν ἐκ τῆς φιλοπόνου σπουδῆς καὶ συνάξεως τοῦ μακαρίτου χαντζῆ 'Ιωάννου Λεοντοπούλου, ἐπιτρόπου αὐτῆς θερμοῦ καὶ ζηλωτοῦ χρηματίσαντος, ἐφ' οὗ ἐγένετο καὶ τὸ λευκομαρμαρόστρωτον αὐτῆς ἔδαφος, τό τε μέγα καὶ ὑψηρεφὲς τέμπλον καὶ τὰ μπριζένια[46] μανουάλια, καὶ ὁ ἐκ κρυσταλλίνων πολυελαίων καὶ κανδηλίων αὐτῆς στολισμός. Καὶ ἡ πλησίον αὐτῆς περιοχὴ ἐπὶ τούτου ὠνήθη, καὶ τὸ ὄπισθεν τοῦ ἱεροῦ βήματος τεῖχος ᾠκοδομήθη· ᾧ ἐπὶ καὶ πόλλ' ἐμόγησε, μετὰ τὴν τούτου τελείωσιν ἀμέσως ἀναπαυθείς· ὃν καὶ ἀναπαύσοι Κύριος ἐν κόλποις 'Αβραάμ. 'Αμήν. 'Εν ἔτει ͵αψϟβ' (1792), ἀρχομένου σεπτεμβρίου».

'Αρκούμενοι, κατ' ἀνάγκην, εἰς ταῦτα, γνωστά μοι γενόμενα ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου ἐπισκόπου Μυριοφύτου Γρηγορίου τοῦ Φωτεινοῦ, διότι μόνος ἐξ ὅσων ἐζήτησα πρὸ ἐτῶν 'να μοὶ καταστήσωσι γνωστὰς εἰδήσεις ἐκ γραμμάτων ἰδιωτικῶν ἢ ἐπισήμων, ἢ πλίνθων καὶ κεράμων καὶ παρασημειωμάτων αὐτὸς παρέσχε μοι συμβολήν τινα, μεταβαίνω εἰς τὴν Χώραν.

'Εν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ τὴν προσοχὴν τῶν περιέργων ἑλκύει τὸ παλαιὸν ἀνάγλυφον τὸ σεβασμὸν παρὰ τοῖς χριστιανοῖς ἀπολαμβάνον ὡς παριστῶν τὴν Θεοτόκον. Ἡ ἀμαθὴς εὐλάβεια τῶν χριστιανῶν διεφύλαξεν ἀλώβητον αὐτὸ ὡς ἀνάγλυφον εἰκόνα τῆς Θεομήτορος, καθὼς διεφύλαξε καί τινα ἄλλα, πιστεύουσα ὡς παριστῶντα μάρτυρας ἢ ὁσίους ἄνδρας· τὸ δὲ θεομητορικὸν τοῦτο (δῆθεν) ἀνάγλυπτον ἀπεικόνισμα, τὸ γνωριζόμενον ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς «Μαννίτσας» ἐν Χώρᾳ, διεσώθη ἀποκρυπτόμενον ὑπὸ τὸν βόρειον τοῖχον τοῦ ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ ναοῦ τοῦ Μιχαὴλ ἀρχαγγέλου. Ὁ γαλάτης ἀρχαιολόγος Albert Dumont ἐν τῇ περὶ τῶν ἐν Θράκῃ περιοδειῶν ἐκθέσει αὐτοῦ τῇ ἐκδοθείσῃ ἐν τῷ Δ' τόμῳ τῶν Archives des missions scientifiques et littéraires, ἀπευθυνθείσῃ δὲ πρὸς τὸν ἐπὶ Ναπολέοντος Γ' πολυμαθέστατον ὑπουργὸν Βίκτωρα Duruy[47], γράφει περὶ τοῦ μνημείου τού-

45. ἐν Βόλῳ ἐκδοθέντι τῷ 1903· βλ. σελ. 277.

46. δῆλα δὴ μπρουντζίνων, εἴτ' οὖν ἐξ ὀρειχάλκου· μέγα δὲ πρᾶγμα κατὰ τοὺς τότε χρόνους ἐθεωρήθη ἡ κατασκευὴ κηροστατῶν ἐξ ὀρειχάλκου καὶ ταύτην ἀνέγραψεν ἐν τῷ Μηναίῳ λόγιμός τις μυριοφυτηνός, συγγενὴς ἴσως τοῦ 'Ιωάννου Λεοντοπούλου.

47. περίληψιν ἀκριβῆ τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἐποιήσατο, ἐκδοθεῖσαν ἐν τῷ ΣΤ' τόμῳ τοῦ περιοδικοῦ τοῦ καθ' ἡμᾶς 'Ελληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ἐν Κων]πόλει, 1873, σελ. 359 —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

του τῆς τῶν βυζαντινῶν γλυπτικῆς ὡς ἔχοντος ἀξίαν μεγάλην καλλιτεχνήματος ὡραίου μετὰ τέχνης ἐξειργασμένου· κρίνει τὸν ἀνδριάντα τοῦτον «κατὰ τὸν γενικὸν τύπον, τὴν ἔκφρασιν καὶ στάσιν καὶ τὴν ἐνδυμασίαν» παρόμοιον πρὸς τὰς εἰκόνας τῆς Θεοτόκου τὰς ἐντελέστερον γραφομένας ἐπὶ βυζαντινῶν μεταλλίων, τοὺς δὲ τοῦ προσώπου χαρακτῆρας εὑρίσκει τραχεῖς ὀλίγον· ἀλλὰ τὴν ὅλην ἔκφρασιν ἀξιοπρεπῆ κρίνει καὶ σοβαράν, καὶ τὸ ἀνάγλυφον «ἀνῆκον εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς βυζαντινῆς κυριαρχίας, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν τέχνην ὑπερτεροῦν τῶν ὡραιοτέρων ἀγαλμάτων τῶν διασωθέντων ἀπὸ τῶν βυζαντινῶν χρόνων». Παλαιογραφικοὶ λόγοι—(βεβαίως τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ προσώπου γράμματα ΜΡ-ΘΥ)—ἔπεισαν ἕτερον πολυπράγμονα περιοδευτὴν 'ν' ἀποφανθῇ ὅτι[48] τὸ ἀνάγλυφόν ἐστιν «ἔργον τοῦ ΣΤ'—Ζ' αἰῶνος».

Τὴν εἰκόνα ταύτην ὁ λαὸς πιστεύει θαυματουργόν.

Ἐν ἑτέρᾳ μικρᾷ μου συγγραφῇ, πολλὴν ὕλην ἐν ὀλίγαις σελίσι στενοχωρησάσῃ, εἶπον[49] ὅτι, ἀπὸ τῆς Δ' ἑκατονταετηρίδος, εἴτ' οὖν ἀπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, παρεισέδυσε μεταξὺ τῶν ἑλλήνων χριστιανῶν ἡ κατάχρησις τοῦ πιστεύειν τὴν Ρέαν ὡς Θεοτόκον· ἐπειθόμην δ' εἰς τὰ τοῦ Ζωσίμου[50], ὅς, ἀφηγούμενος τὴν εἰς Κωνσταντινόπολιν ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου μεταφορὰν ἀγάλματος τῆς μητρὸς τῶν Θεῶν Ρέας, καταγγέλλει τὸν αὐτοκράτορα τοῦτον ὡς διαφθείραντα τὸ ἄγαλμα «διὰ τὴν περὶ τὸ θεῖον ῥαθυμίαν», ἀφαιρέσαντα δῆλα δὴ τοὺς ἐκ τοῦ δεξιοῦ καὶ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς μητρὸς τῶν θεῶν λέοντας, ἐναλλάξαντα δὲ καὶ τὸ σχῆμα τῶν χειρῶν· διότι, ἐνῷ πρότερον εἰς τὸ ἄγαλμα ἡ Ρέα παρίστατο κατέχουσα τοὺς λέοντας, ἄρα πρὸς τὰ κάτω τὰς χεῖρας ἔχουσα τεταμένας, ὕστερον διὰ τῆς ἐναλλαγῆς των χειρῶν μετεβλήθη εἰς σχῆμα εὐχομένης ἐπιβλεπούσης τὴν πόλιν καὶ φυλαττούσης αὐτήν. Ἐν τῷ ἀναγλύφῳ τῆς Χώρας αἱ χεῖρές εἰσιν ὑψωμέναι, καθὼς αἱ τοῦ παρὰ Ζωσίμῳ ἀγάλματος, τὸ δὲ τῆς Μαννίτσας ὄνομα φαίνεταί μοι μακρυνή τις ὑπόκωφος ἀπήχησις τῆς ἐπωνυμίας «μητρὸς τῶν θεῶν». Πιθανῶς, ἐργάτης τις εἰδωλολάτρης τῆς Γ' ἢ Β' ἑκατονταετηρίδος ἔγλυψε τὴν Μανίτσαν χάριν εἰδωλείου τινός, ἀπὸ τούτου δ' ἀφαιρεθεῖσα ἀπετέθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀρχαγγέλου. Τοῦ δὲ σεβασμοῦ τοὐντεῦθεν ἀπὸ τῆς Ρέας εἰς τὴν Θεοτόκον μεταχθέντος, προσετέθησαν κατὰ τὴν Ζ' ἢ Η' ἑκατονταετηρίδα τὰ στοιχεῖ ΜΡ-ΘΥ.

Μ. Ι. Γ.

382, ὁ ἰατρὸς Ἀλεξ Ζωηρὸς (πασάς)· τὰ περὶ τῆς ἀναγλύφου παραστάσεως ἐν τῇ 383 σελίδι, ὅπου τὸ λάθος τοῦ γαλάτου ἀρχαιολόγου ὅτι ἡ εἰκὼν εὕρηται ἐν Μιροφλίῳ (Μυριοφύτῳ δῆθεν) ἔμεινεν ἀδιόρθωτον.

48. Α. Π. Κεραμέως ἰδέα ἐν σελίδι 102 τοῦ ἀρχαιολογικοῦ παραρτήματος τοῦ ΙΖ τόμου τοῦ Ἑλλην. Φιλολογ. Συλλόγου. Προτιμητέα βεβαίως ἡ κρίσις τοῦ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀρχαιολόγου Dumont

49. Ἔγγραφοι Λίθοι καὶ Κεράμια. Ἐν Κων]πόλει, 1893, σελ. ρλ'—ρλβ.

50. σελ. 97 τῆς ἐν Βόννῃ ἐκδόσεως

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Μανδόπουλος, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπάλληλος, πρώην μὲν κάτοικος Βραΐλας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8ην π. μ. εὐρωπαϊστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀριθ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Αἰκατερίνης Γ. Μανδοπούλου, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, διαμενούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νεολόγου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 30 σεπτεμβρίου 1913.

Ὁ πρόεδρος 2

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἱερόθεος

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἁρμόδιος Δ Χαμουδόπουλος.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Σαράφης Φωτίου Τσαούσογλους, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανός, τέως κάτοικος Βλάγκας καὶ λεπτουργός, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8ην π. μ. εὐρωπαϊστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀριθ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Φωτεινῆς, τὸ γένος Κωνσταντίνου Πετρίδου, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, κατοίκου Ἓξ Μαρμάρων, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλ. Ἀληθείας» καὶ «Προόδου»

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 23 σεπτεμβρίου 1913.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἱερόθεος 3

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἁρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

Ὑπεύθυνος ΧΡ. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ